

BÁC PHẠM VĂN ĐỒNG NÓI VỀ TINH THẦN ĐOÀN KẾT THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

ThS. Trần Trọng Hường
Trưởng phòng NCKH - TT - TL

Tôi vẫn nhớ mãi câu nói của Bác Phạm Văn Đồng khi nói về bài học đoàn kết: *“Đây là câu nói mà Hồ Chủ tịch ngày ngày nhắc nhở chúng ta, vì đây là điều quyết định sự tồn vong của dân tộc trong cuộc chiến tranh này. Câu này chúng ta đã học nhưng chưa thuộc, điều này chúng ta đã làm nhưng chưa đủ”*.(*)

Sự kiện trọng đại đầu năm mới 2016 là toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta đang hướng đến Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII. Nhân dịp kỷ niệm 110 năm ngày sinh cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng (1/3/1906 - 1/3/2016), xin nêu lên một vài suy nghĩ xung quanh bài học đoàn kết trong tư tưởng Hồ Chí Minh đã được Bác Phạm Văn Đồng nhiều lần nói đến.

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh tinh thần đoàn kết được biểu hiện rõ ở chữ *Đông*. Theo Người: *“Đoàn kết là lực lượng, chia rẽ là yếu hèn”* [Hồ Chí Minh (1995), *Toàn tập* (tập 4), NXB Chính Trị Quốc Gia, Hà Nội, Tr 420]. Nhờ nắm vững được cái hồn của phép biện chứng để vận dụng cụ thể vào công cuộc cách mạng Việt Nam, phát huy được sức mạnh của dân tộc với sức mạnh của thời đại, nêu cao chữ *“Đông”* để tăng cường khối đại đoàn kết rộng rãi các tầng lớp, các giai cấp, v.v... Hồ Chí Minh đã tạo ra và khơi dậy được động lực mạnh mẽ cho cách mạng Việt Nam, đó là:

“Biết đồng sức/Biết đồng lòng

Việc gì khó/Làm cũng xong” [Hồ Chí Minh (1995), *Toàn tập* (tập 3), NXB Ch. Trị Quốc Gia, Hà Nội ;Tr 232].

Và đó cũng chính là tư tưởng Đại đoàn kết của Người:

“Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết

Thành công - Thành công - đại thành công” [Hồ Chí Minh (1995), *Toàn tập* (tập 10), NXB Chính Trị Quốc Gia, Hà Nội ;Tr 604].

Tại sao Bác Phạm Văn Đồng lại nói: *“Câu này chúng ta đã học nhưng chưa thuộc, điều này chúng ta đã làm nhưng chưa đủ”*. Chỉ bởi một lẽ là nhiều người vẫn luôn nói câu này nhưng trong thực tế lại thực hiện không đúng. “Cho nên hôm nay hơn lúc nào hết, chúng ta ôn lại lời dạy nghiêm khắc của cha già “Đoàn kết thì sống, chia rẽ thì chết” vì hôm nay quân thù chỉ còn mong chia rẽ chúng ta để hãm hại chúng ta”. Câu nói của Bác Phạm Văn Đồng cách đây gần 70 năm mà vẫn như đang căn dặn chúng ta ngày hôm nay. Cho nên “Hôm nay chúng ta ôn lại bài học toàn dân đoàn kết với tất cả tấm lòng trung thực với nước, với dân, với Hồ Chủ tịch, thành tâm, thành ý sửa chữa sai lầm, bổ khuyết thiếu sót”.

Vậy học toàn dân đoàn kết là như thế nào, điều này đã được Bác Phạm Văn Đồng lý giải đó là :

- “Học hoà hợp quyền lợi riêng rẽ của mình trong quyền lợi chung của dân tộc, đồng tâm nhất trí với toàn thể nhân dân, mưu cầu lợi ích chung của dân tộc. Hy sinh cái nhỏ để giành cái to. Hy sinh một lúc để giành vĩnh cửu. Vì nước, chung quy là vì mình. Nước mất thì nhà tan.”

- “*Học toàn dân đoàn kết* là tẩy cho sạch đầu óc cô độc, hẹp hòi, cố chấp, thành kiến, tự cao, tự đại, tự ái tự phụ, nghi kỵ vô căn cứ, xung đột vô nguyên tắc. Chúng ta có thể khác nhau lắm về tư tưởng, chính kiến, tính tình cũng như chúng ta có thể

khác nhau lắm về địa vị xã hội, nhưng chúng ta đều yêu nước tất cả. Hiểu nhau để dung nhau, thương nhau là đoàn kết.”

- *“Học toàn dân đoàn kết là đánh đổ cá nhân chủ nghĩa, bản vị chủ nghĩa, chủ nghĩa “cái gì của tôi là trên tất cả”. Cái ghế ngồi của tôi, địa phương của tôi, công việc của tôi, ngành hoạt động của tôi, cái gì tốt thì kéo về cho tôi, cái gì xấu thì đẩy cho người, gây xung đột đụng chạm, bất hoà giữa quần dân chính ...”*

- *“Học toàn dân đoàn kết là gột rửa tất cả những gì có thể chia rẽ chúng ta, trau dồi tất cả cái gì thắt chặt chúng ta, nhưng vẫn giữ gìn tất cả cái gì là đặc sắc của chúng ta vì đó là của quý của dân tộc.”*

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng căn dặn, trong công cuộc xây dựng đất nước phải *“Động viên toàn dân, tổ chức và giáo dục toàn dân, dựa vào lực lượng vĩ đại của toàn dân”* (Di chúc) Người còn nhìn xa hơn nữa khi thấy: muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội cần phải có con người xã hội chủ nghĩa, *“Vì lợi ích mười năm thì phải trồng cây, vì lợi ích trăm năm thì phải trồng người. Chúng ta phải đào tạo ra những công dân tốt và cán bộ tốt cho nước nhà”* [Hồ Chí Minh (1995), *Toàn tập* (tập 9), NXB Chính Trị Quốc Gia, Hà Nội; Tr 222].

Tư tưởng đó được kết tinh trong *Di chúc*: *“Điều mong muốn cuối cùng của tôi là: Toàn Đảng, toàn nhân dân ta đoàn kết phấn đấu xây dựng một nước Việt Nam hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh, góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới”* [Ban chấp hành Trung ương Đảng cộng sản Việt Nam (1989), *Di chúc của chủ tịch Hồ Chí Minh*, Hà Nội.Tr 50]

Sức mạnh của Hồ Chí Minh, của dân tộc Việt Nam, chính là ở tinh thần đoàn kết ấy.Vì vậy Bác Phạm Văn Đồng nhấn mạnh: *“Chúng ta hãy nhớ: Học Hồ Chủ tịch trước hết và cốt nhất là học toàn dân đoàn kết”*

Bài học về tinh thần đoàn kết trong tư tưởng Hồ Chí Minh đã được thực tiễn

chứng minh: Thành công của Đảng là ở chỗ Đảng ta đã tổ chức và phát huy được lực lượng cách mạng vô tận của nhân dân, đã lãnh đạo nhân dân phấn đấu đi theo lá cờ của Đảng vì độc lập tự do của Tổ quốc vì hạnh phúc của nhân dân.

Từ tinh thần của bài học đoàn kết trong tư tưởng Hồ Chí Minh đã được Bác Phạm Văn Đồng nhắc nhở, căn dặn, Đảng bộ và tập thể cán bộ, giảng viên, người lao động Nhà trường cần thực hiện tốt Kết luận số 02-KL/TU ngày 31 tháng 12 năm 2015 của Thường trực Tỉnh ủy về *“Nhiệm vụ, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng năm 2016 của Trường Chính trị Nguyễn Chí Thanh”*. Trong đó, nhiệm vụ được nhấn mạnh: *“Xây dựng và phát huy truyền thống đoàn kết của Nhà trường, trước hết là trong Đảng ủy và Ban Giám hiệu. Thực hiện nghiêm túc quy chế dân chủ, đảm bảo công khai, minh bạch trong các hoạt động của Nhà trường”*.

Không chỉ trong lãnh đạo nhà trường mà ở mỗi khoa, phòng nhất là các trường, phó các khoa, phòng phải là trung tâm đoàn kết để gắn bó các thành viên đơn vị đó. Muốn vậy mọi hoạt động phải dân chủ, công khai bàn bạc để đi đến thống nhất, tránh hiện tượng bằng mặt mà không bằng lòng. Đồng thời, phải thẳng thắn đấu tranh phê bình và tự phê bình để tiến bộ hơn, không phải đấu tranh để đi đến mất đoàn kết. Hiểu được như vậy thì mới xây dựng được tập thể khoa, phòng vững mạnh, góp phần cho sự phát triển chung của Nhà trường.

Nhân dịp đón chào Xuân mới Bính thân, mừng 86 năm sinh nhật của Đảng, ôn lại bài học cũ nhưng nội dung vẫn còn sống mãi, để nhận thức sâu sắc hơn nữa lời căn dặn đó của Bác Phạm Văn Đồng và thực hiện tốt tư tưởng Hồ Chí Minh về đại đoàn kết vẫn là yêu cầu của thực tiễn hiện nay./.

- Các câu trích của Bác Phạm Văn Đồng trong bài này là theo tác phẩm [*Tư tưởng Hồ Chí Minh mãi mãi soi sáng con đường chúng ta đi* (2000), NXB Chính Trị Quốc Gia, Hà Nội. Tr 28 - 29].